

Κατηγορία Α: Λύκεια

Περιφερειακή Ενότητα: Δ' Αθήνας

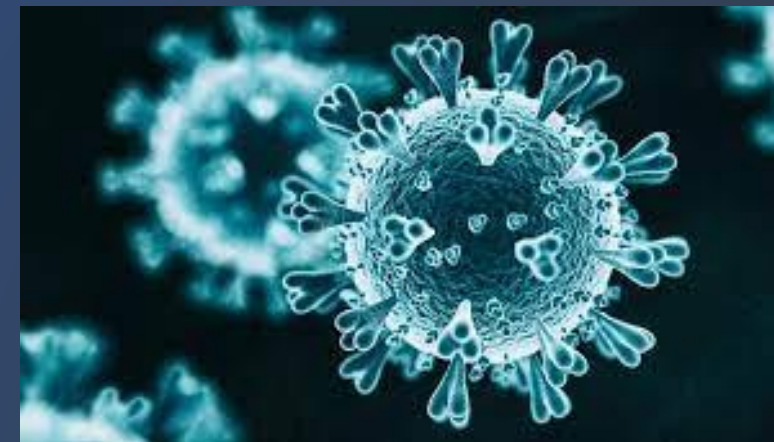
Ομάδα: **MPITICS**

Πρότυπο Λύκειο Ευαγγελικής Σχολής Σμύρνης

Περιεχόμενα:

Στόχοι/Μεθοδολογία (σελίδα 2)
Βασικές Έννοιες (σελίδα 3)
Στατιστική Ανάλυση (σελίδα 4-7)
Συμπεράσματα/Πηγές (σελίδα 8)

Στόχοι

Μελετώντας τα δεδομένα που μας δόθηκαν από την ΕΛΣΤΑΤ κάναμε μία προσπάθεια ανάλυσης, εμβάθυνσης και σύγκρισης με απώτερο σκοπό την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων για τις συνέπειες της πανδημίας στις μηνιαίες αγορές.

Αναλυτικότερα, διακρίναμε τις μεταβολές των εξόδων αυτών, ως προς 12 βασικές κατηγορίες δαπανών, το είδος νοικοκυριού, την οικονομική κατάσταση και την περιφερειακή ενότητα στο χρονικό πλαίσιο 2019-2020 (πριν και κατά την διάρκεια της πανδημίας).

Μεθοδολογία

Με τη χρήση του Microsoft Excel διενεργήσαμε ενδελεχή ανάλυση στα δεδομένα που μας παρείχε η ΕΛΣΤΑΤ. Στη συνέχεια δημιουργήσαμε διαγράμματα για πληρέστερη κατανόηση, οπτικοποιώντας τα στοιχεία της μελέτης μας.

Εκμεταλλεύοντας τις δυνατότητες που μας προσφέρει το εργαλείο Microsoft PowerPoint έγινε εφικτή η υλοποίηση της παρούσας παρουσίασης.

Βασικές Έννοιες

Συνολική καταναλωτική δαπάνη του νοικοκυριού είναι η αξία, σε χρήμα, των αγαθών και υπηρεσιών που αγόρασε το νοικοκυριό, για να καλύψει τις οικογενειακές και τις κοινωνικές του ανάγκες.

Κατηγορίες δαπανών:

1. Είδη διατροφής και μη οινοπνευματώδη ποτά
2. Οινοπνευματώδη ποτά και καπνός
3. Είδη ένδυσης και υπόδησης
4. Στέγαση, ύδρευση, καύσιμα και φωτισμός κύριας και δευτερεύουσας ή εξοχικής κατοικίας
5. Διαρκή αγαθά οικιακής χρήσης - οικιακά είδη άμεσης κατανάλωσης και οικιακές υπηρεσίες
6. Υγεία
7. Μεταφορές
8. Επικοινωνίες
9. Αναψυχή και πολιτισμός
10. Εκπαίδευση
11. Εστιατόρια, καφενεία και Ξενοδοχεία
12. Διάφορα αγαθά και υπηρεσίες

Ισοδύναμο μέγεθος ενός νοικοκυριού είναι μία τιμή που ορίζεται ως το άθροισμα των συντελεστών στάθμισης. (συντελεστής στάθμισης 1 για τον πρώτο ενήλικα, 0,5 για τον δεύτερο ενήλικα και παιδιά 14 ετών και άνω και 0,3 για παιδιά κάτω των 14 ετών).

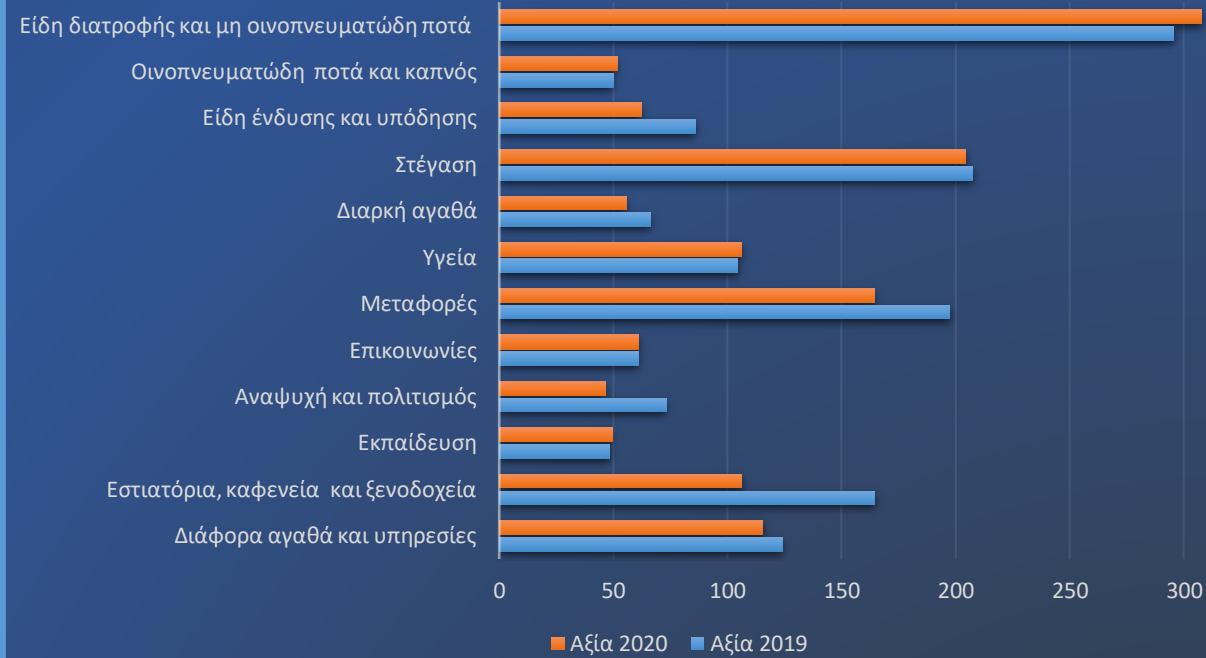
Ισοδύναμη δαπάνη ορίζεται η συνολική δαπάνη του νοικοκυριού μετά τη διαίρεσή της με το ισοδύναμο μέγεθος του νοικοκυριού.

Γραμμή φτώχειας είναι η τιμή του 60% της διάμεσης ισοδύναμης δαπάνης από αγορές του νοικοκυριού και εκφράζει την σχετική φτώχεια. Όσα νοικοκυριά δαπανούν λιγότερα χρήματα από αυτό το ποσό χαρακτηρίζονται ως «φτωχός πληθυσμός», ενώ τα υπόλοιπα νοικοκυριά χαρακτηρίζονται ως «μη φτωχός πληθυσμός».

Μπορούμε να αντιληφθούμε πολλές διαφοροποιήσεις που επέφερε η πανδημία στις αξίες των αγορών κατά το χρονικό διάστημα 2019-2020. Πιο συγκεκριμένα, παρουσίασαν αξιολογική μείωση οι δαπάνες στους τομείς αναψυχής και πολιτισμού (36,4%), εστίασης, δηλαδή εστιατόρια, καφενεία και ξενοδοχεία (35,4%), ειδών ένδυσης και υπόδησης (27,4%), μεταφορών (16,8%) και διαρκών αγαθών (15,8%). Αυτό πιθανό να οφείλεται στα περιοριστικά μέτρα που είχαν επιβληθεί για να αποτραπεί η εξάπλωση του ιού. Αναστάλθηκε η λειτουργία των κέντρων εστίασης, διασκέδασης και πολιτισμού και περιορίστηκε ο αριθμός επισκεπτών που επιτρεπόταν. Εκτός αυτού ο πληθυσμός εστίασε στην αγορά καταναλωτών προϊόντων με αποτέλεσμα να μην υπάρχει ζήτηση διαρκών αγαθών. Τέλος με την αύξηση της τηλεργασίας και την μερική απαγόρευση κυκλοφορίας οι μετακινήσεις δεν ήταν απαραίτητες ή εφικτές.

Μεταβολή αξίας αγαθών και υπηρεσιών κατά την πανδημία

Μείωση Αξίας %

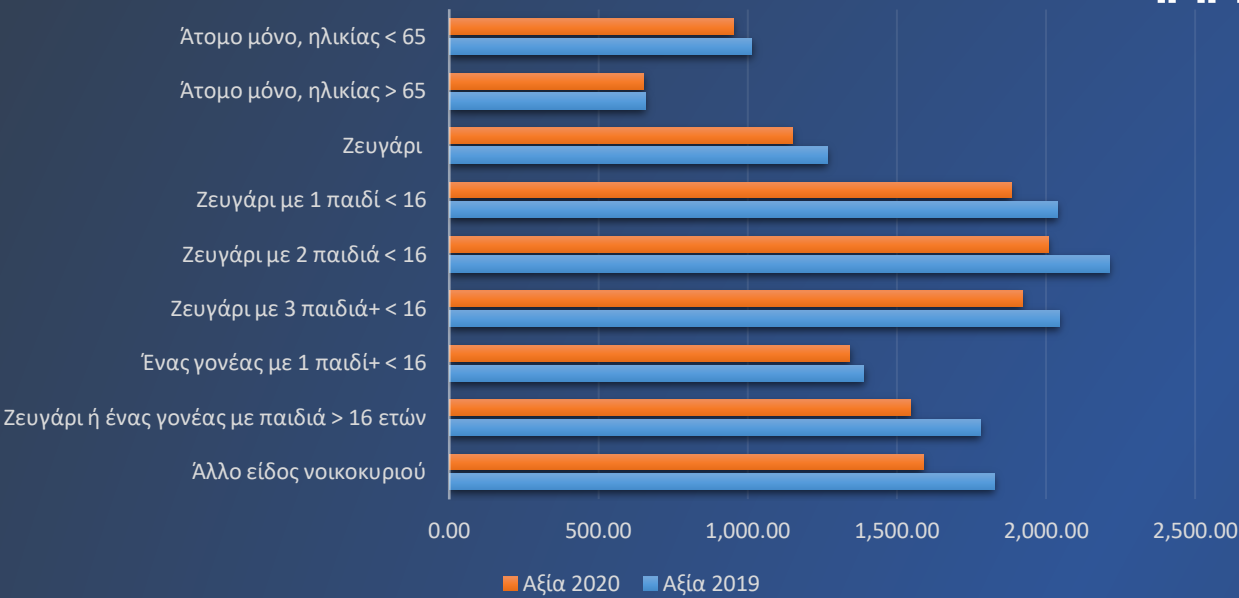

Επιπροσθέτως οξύνθηκαν οι αγορές τροφίμων και μη οινοπνευματωδών ποτών (4,2%), καπνού και οινοπνευματωδών ποτών (3,9%) κατά ένα μικρό ποσοστό. Λόγω της προώθησης ενός καθιστικού τρόπου ζωής κατά την διάρκεια της καραντίνας οι ανάγκες επισιτισμού αυξήθηκαν. Οι μεταβολές στις κατηγορίες εκπαίδευσης (+2,6%), υγείας (+1,3%), επικοινωνίας (+0,8%), στέγασης (-1,5%) και διαφόρων αγαθών (-6,9%) ήταν ασήμαντες. Με την ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας υπήρξε δυνατότητα επικοινωνίας εξ αποστάσεως που επέδρασε θετικά σε πολλούς τομείς της καθημερινότητας αλλά και στην εκπαίδευση. ⁴

Μέση μηνιαία δαπάνη κατά τύπο νοικοκυριού

Παρατηρούμε ότι οι πολυμελείς οικογένειες διατηρούν τα έξοδά τους σε υψηλά επίπεδα παρά την πανδημία επειδή έχουν μικρό περιθώριο περιορισμού των αναγκών τους. Τα άτομα > 65 ετών με τις ήδη ελαττωμένες εξωτερικές δαπάνες δεν επηρεάστηκαν ιδιαίτερα από την καραντίνα (-4,18€). Αντιθέτως τα άτομα ηλικίας < 65 που ζουν μόνα τους, επηρεάστηκαν σε μεγαλύτερο βαθμό κατά την διάρκεια της πανδημίας (-60,44€), διότι το εισόδημα τους απορρέει συναρτήσεως της επαγγελματικής απασχόλησης τους, κάτι που δυσχεραίνεται, λαμβάνοντας υπόψη την ανεργία.

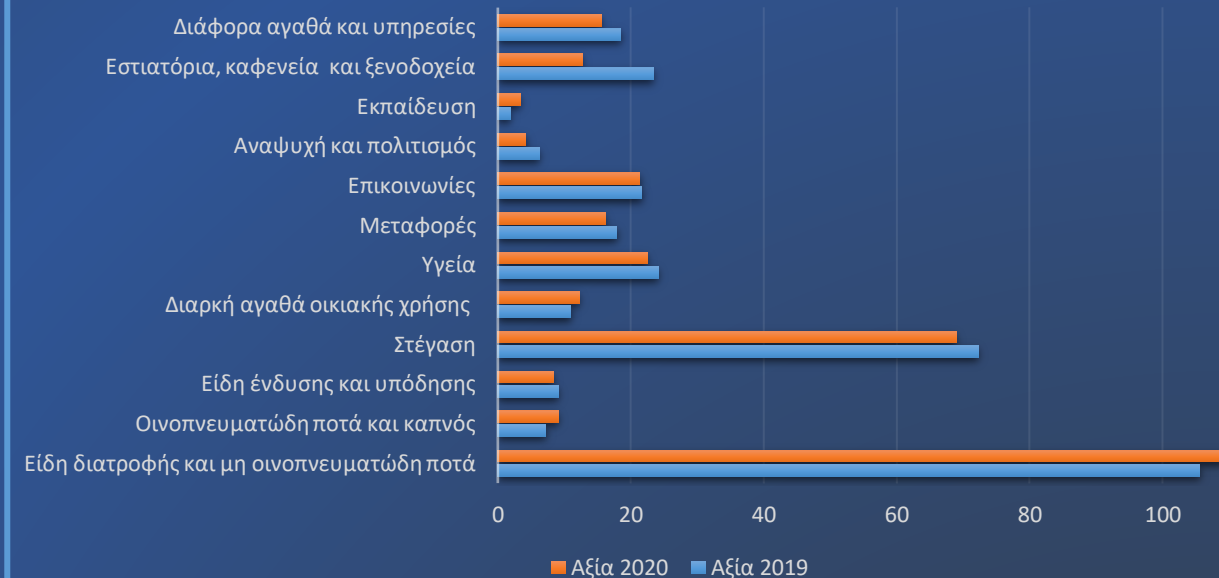

Διαπιστώνουμε ότι υπάρχει σημαντική μείωση δαπανών σε όλους τους τύπους νοικοκυριού. Ειδικότερα, μεγαλύτερη άμβλυνση υπάρχει στα άλλα είδη νοικοκυριών κατά 239,23€ και ακολουθεί το ζευγάρι ή γονέας με ένα παιδί > 16 ετών με μείωση κατά 233,58€.

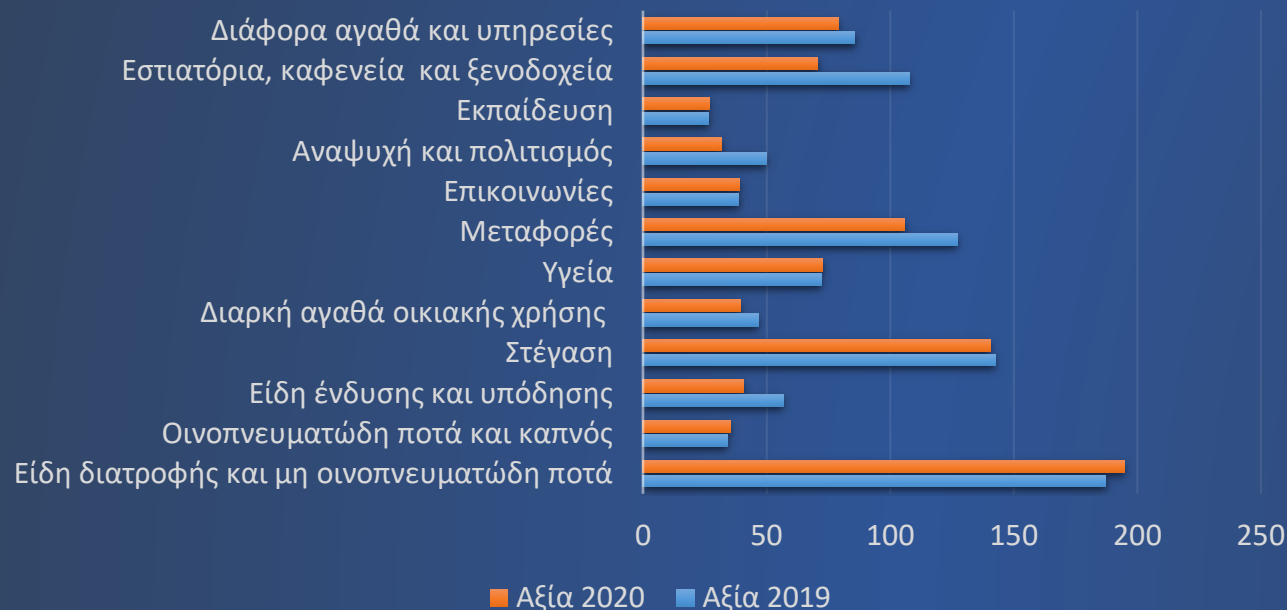
	Άτομο μόνο, ηλικίας < 65	Άτομο μόνο, ηλικίας > 65	Ζευγάρι	Ζευγάρι με 1 παιδί < 16	Ζευγάρι με 2 παιδιά < 16	Ζευγάρι με 3 παιδιά+ < 16	Ένας γονέας με 1 παιδί+ < 16	Ζευγάρι ή ένας γονέας με παιδιά > 16 ετών
Αξία 2019	1,013.84	657.31	1,268.42	2,037.78	2,210.50	2,045.16	1,390.14	1,779.40
Αξία 2020	953.4	653.13	1,150.14	1,884.06	2,007.39	1,920.02	1,343.10	1,545.82

Διαπιστώνουμε ότι ο φτωχός πληθυσμός περιόρισε τις δαπάνες του σε όλους τους τομείς εκτός από τις πρωταρχικές ανάγκες όπως η τροφή (105,59€). Επίσης φαίνεται ότι διέθεσε το μεγαλύτερο ποσοστό του εισοδήματός του στην στέγαση και στην τροφή. Επιπλέον, έχει παραμελήσει την αναψυχή και τον πολιτισμό (4,27€) όπως και την εκπαίδευση (1,96€) η οποία όμως παρουσίασε μια μεγάλη αύξηση όταν άρχισε η καραντίνα το 2020 (3,43€). Φαίνεται ότι η καραντίνα επέδρασε αρνητικά στην ψυχολογία των ατόμων καθώς παρατηρείται αύξηση στην κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών και καπνού (9,12€). Τέλος συνάγουμε το συμπέρασμα ότι οι δαπάνες στο επικοινωνιακό επίπεδο δε γνώρισαν σημαντική διαφορά κάτι που αποδεικνύει τον ενεργό ρόλο της τεχνολογίας στη ζωή των ανθρώπων ανεξαρτήτως οικονομικών απολαβών (21,37€).

Μεταβολή δαπανών φτωχού πληθυσμού

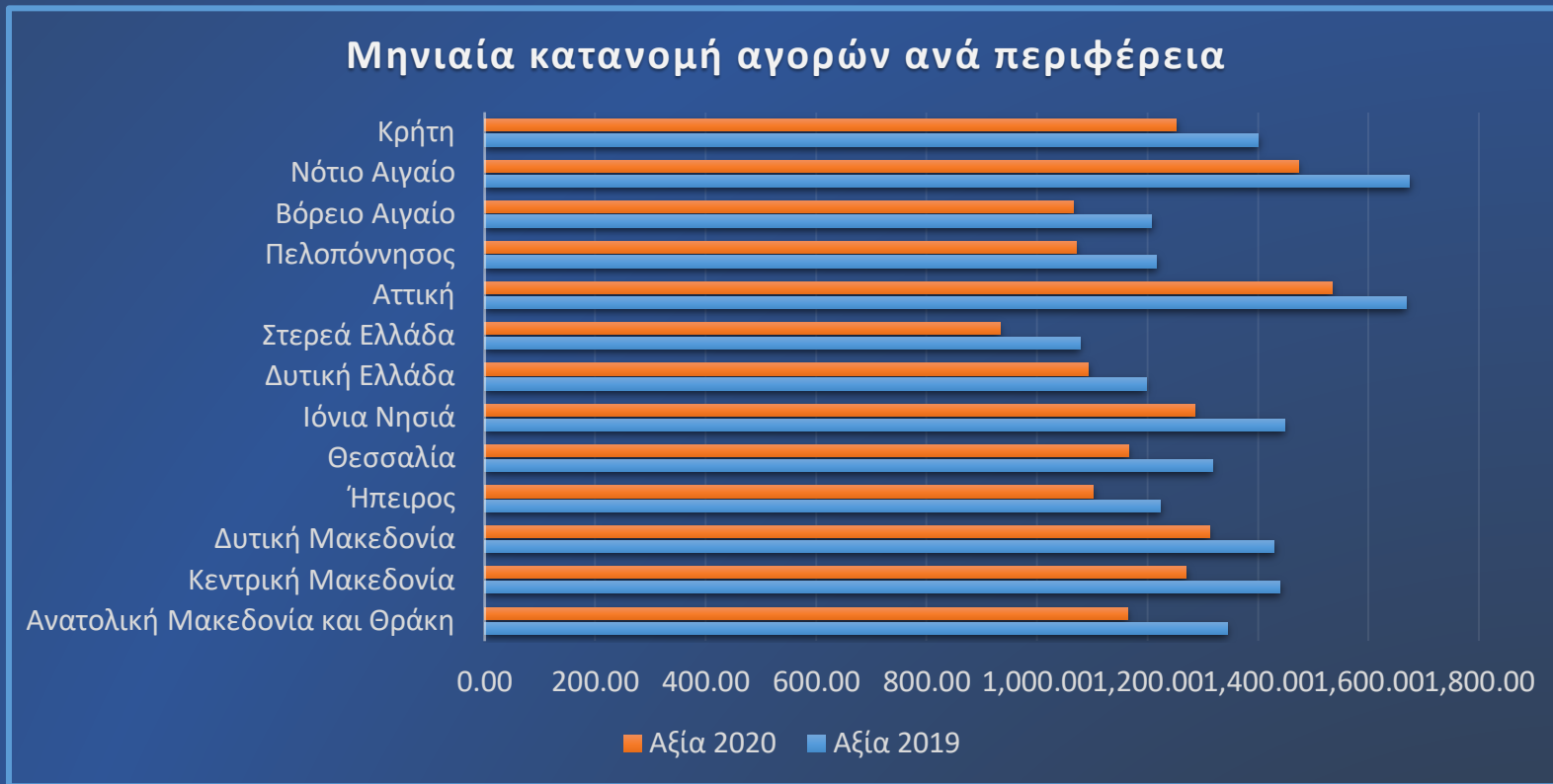
Μεταβολή δαπανών μη φτωχού πληθυσμού

Ως απόρροια των στατιστικών δεδομένων του πίνακα σημειώνεται μεγάλη μείωση στα έξοδα που σχετίζονται με την εστίαση. Παρατηρούμε μία πιο ομαλή κατανομή στις μηνιαίες δαπάνες του μη φτωχού πληθυσμού, κάτι που αναδεικνύει την οικονομική τους άνεση. Μεγαλύτερες δαπάνες υπάρχουν και τις δύο χρονιές στα είδη διατροφής, την στέγαση και τις μεταφορές. Πιο συγκεκριμένα οι αγορές στον τομέα των τροφίμων αυξήθηκαν κατά 7,45€ ενώ στην στέγαση παρατηρήθηκε μείωση κατά 2,03€. Οι μεταφορές γνώρισαν μείωση κατά την διάρκεια του 2020 που έφτασε τα 21,34€. Το χρονικό πλαίσιο του εγκλεισμού, τα περιοριστικά μέτρα και οι συχνές απαγορεύσεις κυκλοφορίας έχουν πρωταρχικό ρόλο σε αυτές τις μεταβολές.

Μέσα από την επισκόπηση των στατιστικών πληροφοριών του διαγράμματος, εύκολα μπορούμε να αντιληφθούμε την μείωση της αξίας των αγορών ανεξαρτήτως περιφέρειας. Τα περιοριστικά μέτρα και ο κίνδυνος μόλυνσης από τον ιό επηρέασαν την καθημερινή δραστηριότητα και κατά συνέπεια περιόρισαν τις δαπάνες κάθε νοικοκυριού σε διάφορους τομείς. Η ελάχιστη μείωση είναι στην δυτική Ελλάδα κατά 103,59€ και η μέγιστη μείωση στο νότιο Αιγαίο κατά 201,07€. Κατά την διάρκεια της πανδημίας οι αγορές στο Νότιο Αιγαίο υπέστησαν τις επιπτώσεις των περιοριστικών μέτρων καθώς η βασική πηγή του εισοδήματος, ο τουρισμός μειώθηκε ραγδαία.

Επιπρόσθετα, στην Αττική, υπήρξε μείωση των μηνιαίων αγορών κατά 134,54€ , κάτι που πιθανόν να οφείλεται στο μεγάλο χρονικό διάστημα του εγκλεισμού αλλά και στο «πάγωμα» των επαγγελματικών σχέσεων και των χρηματικών συναλλαγών. Υπάρχει ακόμα μεγαλύτερη μείωση στις δαπάνες στη Στερεά Ελλάδα κατά 145€, επειδή λόγω της απαγόρευσης των μετακινήσεων δεν υπήρχε χειμερινός τουρισμός και οι κάτοικοι δεν είχαν σταθερό εισόδημα. Εκτός αυτού, οι ορεινές περιοχές ήταν δύσκολα προσβάσιμες και η τεχνολογία δεν αποτελούσε μέρος της καθημερινότητας.

Συμπεράσματα

1) Το 2020 αποτέλεσε περίοδο - σταθμό που σήμανε πολλές αλλαγές στην ανθρώπινη δραστηριότητα. Οι δαπάνες σε κάθε τομέα της καθημερινότητας μειώθηκαν ραγδαία με τις ασήμαντες αγορές να παρακάμπτονται και να δίνεται προτεραιότητα στα βασικότερα αγαθά λόγω της παγκόσμιας κρίσης.

2) Οι άνθρωποι κατά τη διάρκεια της πανδημίας επικεντρώθηκαν στην ικανοποίηση των πρωταρχικών αναγκών τους όπως είναι τα είδη τροφής και τα μη οινόπνευματώδη ποτά. Διαπιστώνεται η επιθυμία κάθε νοικοκυριού να οργανώσει τον οικογενειακό του προϋπολογισμό έτσι ώστε να παρέχει τα απαραίτητα για την επιβίωση του κατά τη διάρκεια της δύσκολης αυτής περιόδου.

3) Η Ελλάδα ως χώρα με βασικότερη πηγή οικονομικής ισοστάθμισης τον τουρισμό πλήττεται ιδιαίτερα στα χρόνια της πανδημίας. Η καραντίνα απέτρεψε την ανάπτυξη τουριστικών επιχειρήσεων και η απαγόρευση εισχώρησης τουριστών στη χώρα εξαιτίας του εγκλεισμού και των περιοριστικών μέτρων σημάδεψε αρνητικά την οικονομία. Ιδίως σε τουριστικές περιοχές, όπως στα νησιά, οι κάτοικοι ήρθαν αντιμέτωποι με την ανεργία κι έτσι αναγκάστηκαν να περιορίσουν και οι ίδιοι τα προσωπικά τους έξοδα.

4) Ο φτωχός πληθυσμός δεν έχει τη δυνατότητα να εξαπλώσει τις αγορές του σε τομείς εκτός της διατροφής και της στέγασης. Αποφεύγει άσκοπες αγορές και αναλαμβάνει στενότερη παρακολούθηση του οικογενειακού προϋπολογισμού. Παράλληλα, ο μη φτωχός πληθυσμός παρόλο που περιορίζει και ο ίδιος διάφορες δαπάνες, δύναται να απολαύσει και αγαθά μη επιτακτικά, όπως ο πολιτισμός, οι μεταφορές και η εστίαση.

5) Όλα τα νοικοκυριά είχαν μείωση στα έξοδά τους. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις οικογένειες με πολλά παιδιά οι οποίες αναπόφευκτα έχουν περισσότερα έξοδα από κάθε άλλο είδος νοικοκυριού. Αξίζει να επισημανθεί το γεγονός ότι οι μεγαλύτεροι σε ηλικία πολίτες δεν αποκλίνουν σημαντικά από παλαιότερες δαπάνες και ανάγκες κάτι που απορρέει από το γεγονός ότι η πανδημία δεν επηρέασε σε μεγάλο βαθμό την καθημερινή τους δραστηριότητα.

6) Ο τομέας της εκπαίδευσης και των επικοινωνιών δε γνώρισαν αξιοσημείωτες διαφορές στη χρήση και τη ζήτησή τους. Η τεχνολογία ως αναπόσπαστο κομμάτι της σύγχρονης πραγματικότητας ήταν ανέκαθεν βασικό εργαλείο σε αυτούς τους δύο τομείς. Έτσι, οι άνθρωποι αξιοποίησαν τις δυνατότητες που αυτή προσέφερε με αποτέλεσμα να μην άλλαξαν σημαντικά τις παλαιότερες συνήθειές τους σε αυτό το κομμάτι.